

Відомі закарпатці розповіли про студентство та показали ФОТО тих років

Студенти мають можливість відзначати своє свято двічі – 17 листопада і 25 січня. Друга дата – день

великомучениці Татяни,

яка є покровителькою всіх спудеїв.

Студентські роки вважають найяскравішою життєвою порою, сповненою енергії, амбіцій та бажання змінити світ на краще. Саме в період юнацького максималізму виникають наполеонівські плани, які в майбутньому хочеться реалізувати. Та чи всім це вдається?!

«Закарпатський кореспондент» поцікавився у відомих краян про їхні найкращі молоді роки, і ось що ми почули у відповідь.

Михайло Рівіс, голова Закарпатської облради:

«У студентські роки якихось високих планів у мене не було. На початку 90-х, коли я навчався у Львівському політехнічному інституті за спеціальністю «Системи автоматизованого проектування», хотів вивчити логічне мислення та програмування комп'ютера. Цим успішно вдалося оволодіти, що й допомагає і сьогодні.

Закінчив виш із «червоним» дипломом і навчався на вільному відвідуванні занять. Були улюблені викладачі, такі як Лобур Михайло Васильович, який вів кілька предметів, пов'язаних з комп'ютерними технологіями, та був деканом нашого факультету. Мотика Ігор Іванович викладав теоретичну електроніку. Вони допомогли зрозуміти, як працює радіоелектроніка, комп'ютери, отримати навички з програмування. До слова, декан навіть дозволяв мені користуватися особистим комп'ютером у своєму робочому кабінеті.

Запам'яталися масові студентські страйки, коли я разом зі своїми друзями виходили до Львівського оперного театру та висловлювалися за незалежність України. Тоді були важкі політичні часи в державі, але завдяки підтримці студентів наша країна здобула незалежність».

Євгенія Еволь, директор студії декору «Evole»:

«Те, що я творча людина, зрозуміла ще в дитинстві і добре знала, хто я і ким хочу бути. Я чітко уявляла своє майбутнє, де маю освіту, займаюся власною улюбленою і прибутковою справою. При цьому розуміла, що буде непросто, зважаючи на те, що стартового капіталу зовсім не було. Та неймовірне бажання і віра в себе допомогли мені, і зараз я маю все те,

про що мріяла. Тому переконана, що в житті немає нічого неможливого.

У 2011 році я закінчила Київський національний університет культури і мистецтв, отримала повну вищу освіту за спеціальністю «Дизайн» та здобула кваліфікацію “Дизайнер середовища”.

Ніколи не забуду той день, коли дізналася про зарахування і те, що стала студенткою! Була неймовірно щаслива, хоча добре розуміла, що тепер моє життя зміниться кардинально, адже доведеться покинути батьківський дім. Напевно, найбільше запам’ятався саме початок самостійного життя. Було дуже важко, весело і незабутньо! Пам’ятаю нескінченні пари, які починалися зранку і закінчувались увечері. Якщо чесно, то я не була готова до таких великих навантажень. Але згодом зрозуміла, що це був період адаптації, тому вже за декілька місяців я знаходила час для роботи і відпочинку з новими знайомими.

Студентські роки дали мені не тільки знання, а й справжніх друзів, з якими я дотепер продовжую спілкуватися. Бажання вчитися було дуже великим. Але стати «круглою» відмінницею не дозволив декрет - поєднати материнство і навчання виявилось непросто. Я дуже люблю життя, насолоджуюся ним і переконана, що все стається не випадково. Якщо дуже-дуже чогось хотіти і докласти до цього зусилля, все здійсниться. Головне – не втрачати віру!»

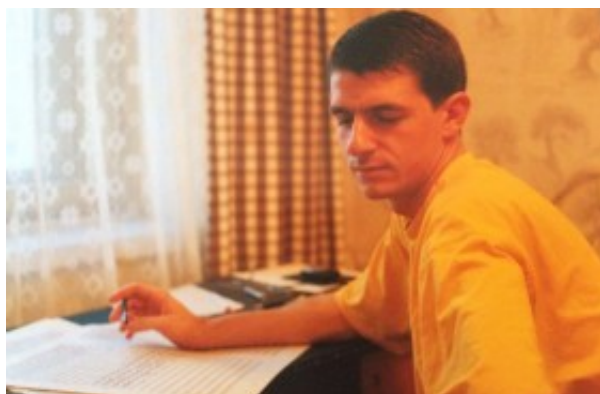

Віктор Янцо, композитор і музикант, лідер рок-гурту «Rock-N»:

«Я навчався на академічного композитора і хотів писати твори академічної музики, створювати те, що мало б визнання серед багатьох. Але довелося перекваліфікуватися на композитора, який пише неакадемічну музику для широких мас.

Запам'яталося хронічне недосипання через щоденне написання музичних творів перед парами зранку та ввечері допізна після пар. Прогулювання – це була норма, оскільки не завжди можна було приносити на уроки композиції написану музику.

Я навчався у авторитетних викладачів, і спілкування з ними, звісно, дуже надихало. Проте найбільше знань я здобув самостійно, слухаючи та аналізуючи музику різних жанрів».

Віктор Стинич, закарпатський блогер, автор блогу

«Подорожуй»:

«Колись я не мав неймовірних планів. Щодня намагався робити щось, що приносить задоволення і більше грошей. Закінчуючи інститут, я вже керував відділом закупок найбільшого українського меблевого експортера. Щоденний рух уперед закрутив настільки, що за 15 років так і не зміг вирватися в самостійне плавання. Мені завжди щастило, робота передбачала ділові подорожі, завдяки яким я побачив десятки країн. До того ж, знадобилося багато років, щоб зрозуміти, що для мене насправді важливо і де я хочу жити.

Закінчив виш на відмінно, але ще з другого курсу почав прогулювати пари, оскільки стало нецікаво. На третьому – майже не з'являвся, після четвертого влаштувався на роботу. Слід зауважити, що перед сесією засідав за літературу та скопійовані конспекти однокурсників, тому йшов на екзамен підготовленим. Прогулюючи пари, вільний час використовував для випуску студентської газети, участі у КВН, громадської діяльності.

Вчився на економічному факультеті. Більшість викладачів були теоретиками, які не мали уяви про реалії бізнесу та економіки, а просто перечитували теорію з підручників. Тому ходив на пари переважно до тих, хто мав справжній досвід. До слова, викладачі-бізнесмени були більш вимогливими за викладачів-теоретиків.

Здійснивши сотні подорожей і проживши багато часу за кордоном, я зрозумів, що нема нічого важливішого за сім'ю, а також нема кращого місця для життя, аніж те, де ти народився. Особливо,

якщо народився на Закарпатті».

Ірина Галай, альпіністка із Закарпаття, перша українка, що підкорила Еверест:

«Я навчалася в авіаційному університеті на кафедрі комп'ютерних наук, а це фізико-математичний напрямок. Вчитися потрібно було багато, щоб не відрахували з університету. Прогулювати вже почала на курсі третьому – працювала, щоб забезпечувати себе. Але моя поведінка завжди була проблемною: люблю, коли все по-моєму. Деякі викладачі мене нервували, особливо з дисциплін, які не були профільними, наприклад, філософія. Викладачка ненавидить увесь світ і зривається на студентах – із неї такий філософ, як із мене балерина :). Були й улюблені, зокрема Харченко Олександр Григорович, який викладав бази даних. Він зараз є моїм науковим керівником в аспірантурі. А взагалі, студенські роки були бурхливими – вчилася і гуляти встигала, і працювати».

Богдан Андрійв, міський голова Ужгорода:

«Якщо говорити про задуми не так студентські, як юнацькі, то після школи я хотів бути лікарем. Навіть трохи більше року працював у районній лікарні санітаром. Але одразу стати студентом не вийшло, а згодом пішов в армію. Після служби погляди буди вже трохи інші, тому поїхав в Одесу, де вчився брат і вступив у технологічний інститут харчової промисловості ім. М.В. Ломоносова.

Коли ж закінчив навчання, то був саме час розпаду СРСР. Інженерів-механіків, а я здобув такий

фах за спеціальністю «Машини та апарати харчових виробництв», тим більше без досвіду, не особливо треба було. За фахом на роботу не влаштувався, довелося знаходити себе в інших напрямках. Тому не знаю, як однозначно відповісти – вдалося реалізувати чи ні. Але абсолютно ні про що не шкодую. Технічна освіта дуже знадобилася мені в житті, як і отримана пізніше юридична.

Студентський період в Одесі був дуже цікавим. Займався в спортивному клубі альпінізму, піднімалися ми на Ельбрус. Багато їздили в студзагони, працювали на збиранні урожаю – помідори, виноград біля межі Одещини з Молдовою. Вистачало і важкої праці, і романтики. Крім того, щороку вся Одеса і ми, студенти, дуже серйозно готувалися до «Гуморини» – фестивалю до Дня сміху, 1 квітня, всі виступали на Дерибасівській. Хоча маю і за чим шкодувати. Одеса – дуже гарне і багате історією, мистецтвом місто. Я багато де був, у музеях, а от у катакомби так і не зібрався піти.

У нас було досить важке навчання, складні предмети, серйозні вимоги. Прогулювати нам і на думку не спадало, хіба на дуже великі свята – Великдень, ще якісь важливі. Іноді на день відпрошувалися, щоб вдома побути, бо ж багато часу забирала дорога. А списувати? У нас було багато практичних занять, де не спишеш, – якщо не знаєш сам, то й не дуже викрутишся.

Були й улюблені викладачі. Ужгородцям навряд чи щось скажуть прізвища, але, наприклад, наш професор із електротехніки колись, після війни, відновлював електропостачання всієї Одеси. А викладач із технології виноробства придумав такий механізм, який дозволяв витискати значно більше, ніж до його розробки, соку з винограду. От у м'ясорубці є шнек, а в його винаході були два шнеки навпроти один одного. Це було з речей, про які кажуть, що все геніальне – просте. Ці та й багато інших наших викладачів мали не просто теоретичні знання, а величезний практичний досвід, яким із нами ділилися.

Студентські роки мої були яскраві, багато було всього, але вже тепер я часто думаю, що можна було ще більше дізнатися, побачити. Тому, як десь зустрічаюся зі студентами, то дуже раджу максимально використовувати час і можливості, подивитися, всюди побувати».

Андрій Акатсьєв, фотограф:

«Коли був студентом, я не знав, чого хочу від навчання і чи стане обраний фах потрібним мені в подальшому житті. Згодом я зрозумів, що моїм покликанням є щось більш творче та цікавіше. Однак, я не шкодую про проведені 5 років на факультеті автоматизації виробничих процесів.

За час мого студентства особливо запам'яталося життя в гуртожитку. Адже той, хто не жив у гуртожитку, не був справжнім студентом. Тому завжди, коли згадую ті роки, в пам'яті відроджуються всі прикольні моменти, пов'язані з життям в цьому місці.

Я не був відмінником, до навчання ставився іноді з легковажністю, але ніколи й не належав до числа "незразкових" студентів. Перші роки старався не прогулювати, оскільки в цей період найбільше звертали увагу на студентів, які пропускають заняття. А вже потім я дозволяв собі не йти то на першу пару, то інколи на останню.

Крім того, була одна молода викладачка, яка мені подобалася... Із причин, не пов'язаних з її предметом (*сміється, - авт.*).

Зараз цей період пригадую з неприхованою ностальгією та посмішкою. І знаєте, фото тих часів є одними з найцінніших в моїй колекції».

Наталія Петій-Потапчук, художній керівник та диригент Заслуженого академічного

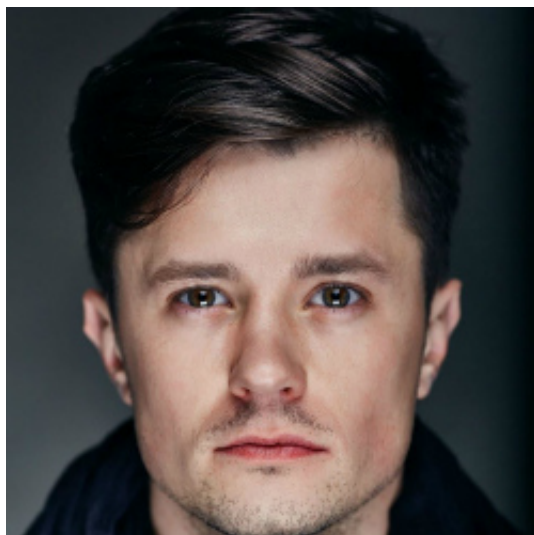
Закарпатського народного хору:

«Навчалась я в Ужгородському музичному училищі, потім – у Львівській державній консерваторії імені Лисенка. Завжди була старанною студенткою і виконувала всі завдання. Але під час навчання в консерваторії розуміла, що є предмети, потрібні для життя, а є й такі, що просто для диплома. Завжди хотіла мати академічну вищу освіту. Колись, звичайно, й не мріяла працювати в такому колективі, хоча знала, яка це величина бути керівником хору. Це для мене було вершиною.

Я вчилася на диригентському відділенні. Більшість студентів там були хлопці. Викладачі так і говорили: «От ви, дівчата, вчитесь, а диригентами стають переважно чоловіки». Але в нашій професії наполегливість і впертість притаманна і жіночій половині. Я була старостою групи, а в консерваторії – старостою потоку. Тому розуміла завжди, що треба поєднувати і професійні вміння, і лідерські якості. Бували різні історії під час навчання. Я вчилася на відмінно, проте на останньому іспиті з наукового комунізму, коли прийшла на екзамен і глянула на викладача, зрозуміла, що «червоного» диплома так і не отримаю – поставив «четвірку».

Зараз мій син є студентом, вчиться добре. Порівнюю і мені здається, що в наші часи вчилися всі. Якщо то було не так – одразу відраховували. Тепер можна і перекладати, і вчитися на платному – тоді цього не було. Зараз у студентів є більше можливостей спробувати свої сили, є вибір. Також колись у нас не було такого бар'єру між викладачами і студентами. Творчі люди – як одна сім'я: знали проблеми одне одного, дружили. Це найкращий час – студентські роки. Бажаю студентам, щоб вони мріяли. Хто хоче чогось досягнути, обов'язково досягне. Як кажуть, без великих перешкод немає великих перемог».

Володимир Лятов, майстер спорту України міжнародного класу з танцювального спорту, бронзовий призер чемпіонату світу та Європи, срібний призер Кубка світу:

«Мої студентські роки почалися досить рано. Одразу після 9-го класу я вступив до училища культури на кафедрі хореографії. Оскільки це є моєю основною професією, я здобував багато важливого досвіду та покращував свою майстерність, навчаючись в училищі. Особливо мені допомагала класична хореографія, за що я вдячний своєму викладачу.

Після училища вступив до УжНУ на кафедру фізичного виховання і спорту, де і провчився наступні 5 років. Час в університеті запам'ятався мені цікавими лекціями з різних предметів (анатомії, теорії і методики фізичного виховання, медицини, основи харчування, масажу тощо). Багато почерпнув важливої інформації саме для особистого розвитку та розвитку танцювального спорту загалом. Тоді ми з партнеркою часто брали участь у змаганнях і багато подорожували. Тому доводилося вчитись «у дорозі». Проте це не заважало нам здавати всі іспити та отримувати хороші бали. Відмінником не був, але всі роки отримував стипендію».

Генріх Стратон, селекціонер, запатентував морозостійкий сорт ківі «Карпат Стратона

Валентайн», широковідомий не
за її межами:

тільки в Україні, а й

«Колись я думав про наукову діяльність, планував продовжувати вивчення біології як науки. Зараз я займаюсь нею практично – селекцією рослин, вирощуванням саджанців власного сорту. Ще з першого курсу був шокований, настільки нецікаво вивчати предмети, які любив у школі, наскільки спосіб викладання може відбити бажання до навчання, викликати відразу чи, так би мовити «наукову імпотенцію». У наших навчальних закладах дуже важливо студенту зберегти любов до предмета, незважаючи на спосіб його викладання.

Проте був і цікавий викладач, що навчав ентомологію – науку про життя комах. Він не тільки розумів предмет, а й не був шаблонним. Він був захоплений цією дисципліною, що передавалось і студентам.

Серед цікавих моментів – практика на біобазі в Колочаві, куди виїжджали курсами і місяць займалися практичною біологією, а поміж тим спілкувалися. Було гарно: мінеральна вода, похід у

гори, збір гербарію...»

Олеся Калинич, вчитель Хустської гімназії-інтернат, переможниця Всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2015» у номінації «Українська мова і література»:

«Юнацький максималізм, напевно, є рушійною силою для втілення мрій. Звичайно, у моїй уяві існували, як ви кажете, наполеонівські плани. Якщо бути точною, один (до речі, про це зізнаюся вперше) – відкрити приватну профільну школу, у якій би викладали не тільки навчальні дисципліни, але й основи етикету, мистецтво створення іміджу, риторику, розробку й утілення в життя бізнес-планів тощо. Студентський задум я так і не реалізувала (будемо вважати, поки що □), але натомість досягла того, про що навіть ніколи не мріяла.

Я здобула вищу освіту на філологічному факультеті в УжНУ. Більшість моїх викладачів (1998-2003 роки), до слова, працюють і зараз. Звичайно, вони професіонали, але найперше – це харизматичні особистості. От називаю імена – і зразу вимальовуються не обличчя, а, без перебільшення, постаті: Сабадош Іван Васильович, Белей Любомир Омелянович, Галас Алла Михайлівна (мій добрий і вимогливий академнаставник), Галас Борис Кирилович, Вовченко Галина Іванівна, Розумик Тамара Матвіївна, Барчан Валентина Володимирівна... Уже покійні Чучка Павло Павлович, Голомб Лідія Григорівна... Я вдячна долі, що мала щастя вчитися не у випадкових людей, а в справжніх талановитих майстрів.

Зі студентських років запам'яталося все: і друзі, й викладачі, й гуртожиток... Я була відмінницею, маю диплом магістра («червоний»). Але навіть старанний студент – студент, і він «грішить». Складалося так, що й списувала, і пари прогулювала (рідко, звичайно). Студент – людина, яка знає, що легше працювати згідно з розкладом занять, ніж потім відпрацьовувати, але все одно, як справжній романтик, шукає пригод».

Іван Белецький, учасник АТО, підприємець:

«Відчути себе випускником вищого закладу мені довелося двічі. Спочатку – стаціонар біологічного факультету УжНУ, пізніше – заочно юридичний факультет того ж вишу. Звісно, роки стаціонару залишили в пам'яті особливо приємні спогади: друзі, романтичні захоплення найгарнішими дівчатами, відкритий ідеалізм та максимальна працьовитість.

Незважаючи на те, що доводилося підробляти після занять, завжди знаходив час для навчання і активної участі в житті факультету. Спочатку розвивали команду КВК «Іграй гормон», потім став представником студпрофкому від студентів-біологів. Увесь час брали активну участь в політичній боротьбі, відстоюючи демократичні цінності. Надзвичайно важко переносив незнання матеріалу, тому старався, щоб оцінки в заліковій завжди радували.

Юридичний факультет став зрілим вибором дорослої людини. Усвідомлюючи, що будь-яка діяльність, зокрема й біологічна, мусить мати правовий супровід, старався досконало вивчити права та обов'язки громадян. Спільне та безвибіркове дотримання якісного Закону приведе Україну до успіху».

Євгенія Напуда, завідувачка відділом обслуговування Закарпатської ОУНБ ім.

Ф.Потушняка:

«Спогади про студентське життя – це одні із найсвітліших і радісних спогадів. Я навчалася в Ужгородському училищі культури, а потім в Київському університеті культури і мистецтв. Моє студентське життя було дуже активним. Той ритм я перенесла і на свою роботу. Студентські задуми реалізувати вдалося, адже зараз я маю честь працювати в одній із кращих бібліотек України, а для мене – найкращій!»

Вчилася я на відмінно, отримала диплом із відзнакою. Такий огріх як списування був, але те, що списала кілька разів тоді, пам'ятаю й досі. Мені дуже пощастило з викладачами. Практично з усіма були і є хороші стосунки. Улюблених наставників було двоє – Черевко Анна Григорівна та Гомоляк Марія Михайлівна, які викладали бібліотечні дисципліни. Дуже поважаю їх за відданість своїй роботі і підтримую спілкування з ними й зараз».

**Юрій Резвий, фотограф, відеограф, автор
унікальних відеоробіт про Закарпаття:**

«У студентські роки я побачив один із перших дронів на той час – Dragonfly X6. Відтоді я мріяв побудувати свій власний. Пройшовши через тернистий шлях розробок свого дрона, сьогодні я можу з гордістю сказати – так, мені вдалося реалізувати майже всі задуми.

Найбільше запам'ятався перший місяць в гуртожитку, кімната в жахливому стані, щотижневі перепланування в ній, нові знайомства та багато іншого. Не можу сказати, що я був відмінником, були і нецікаві предмети, були і прогулювання пар (ну дуже важко прокинутися вранці на перші пари, якщо лягати о 2 - 3 годині ночі). Щодо списування – ні, але у виготовленні шпаргалок студентам немає рівних.

Ще пригадую, був один викладач на IV курсі, мій улюблений – професор Попик Юрій Васильович з кафедри напівпровідників. Він один із небагатьох, хто справді хотів, щоб студент розумів його предмет, а не банально заучував і після виходу з аудиторії забував. Подобався його підхід до навчання, лабораторних робіт, а також за його фізичну активність в свої роки (73 роки на 2008 рік). Він грав волейбол та багатьом міг дати фору.

Окремо хочу згадати свого академ наставника – Семака Дмитра Григоровича, який після тяжкої тривалої хвороби відійшов у вічність, так і не побачивши захист моєї дипломної роботи, яку я з гордістю захистив на відмінно (в той час він перебував у київській лікарні). Вічна йому пам'ять...

Усім читачам хочу побажати: навіть тоді, коли у вас усе іде шкереберть, не зупиняйтеся в напрямку до своєї мрії. Вона стане реальністю не сьогодні і навіть не завтра, але, якщо вірити в свої сили, іти до мети, незважаючи на труднощі, то ви приречені на успіх».

Джерело: <http://zak-kor.net/susplstvo/27936-vdom-zakarpats-ropovli-pro-studentstvo-ta-pokazali-foto-tih-rokv.html#sel=>